

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЇ

(місце навчальної програми)
підготовки бакалавра
(місце освітнього курсу)
десної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма Біологія
(клас)
спеціальності 091 Біологія та біохімія
(назва спеціальності)
галузь знань 09 Біологія

Викладач: Перстятко Вікторія Віталіївна, к.пед.н., доцент кафедри хімії

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри хімії

Протокол №8 від 23.01.2025р.
в. о. завідувача кафедри хімії

[Signature]
(підпис)

В.І.Генчеза
(підпис, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

[Signature]
(підпис)

Н.В.Новак
(підпис, прізвище)

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: viktoriyaperetyatko@np.znu.edu.ua

СЕЗН ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1257>

Телефон: (097) 528 0780

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram

Кафедра: хімії, III корпус, ауд. 303

1. Опис навчальної дисципліни

Метою курсу є: формування у студентів теоретичних знань і практичних умінь їх застосування для вирішення методичних завдань, для самостійного проведення уроків усіх типів та інших організаційних форм навчання біології.

Розвиток методичної компетентності вчителя біології базується на усвідомленні необхідності постійного самовдосконалення. Виконання завдань практичних занять спрямовані на використання при проведенні уроків біологічних знань, здобутих протягом навчання в університеті та формування умінь застосовувати в своїй педагогічній діяльності різноманітні форми, методи і засоби навчання біології. Завдання, що виконуються у груповій роботі, спонукають студентів до розвитку організаційних, лідерських та інших «м'яких» навичок.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика вивчення біології» є:

- навчитися використовувати при проведенні уроків біологічні знання, здобути протягом навчання в університеті;
- засвоїти знання щодо різноманітних форм, методів і засобів навчання біології, а також методів контролю навчальних досягнень учнів з біології, інноваційних педагогічних технологій і набути вміння їх застосування в своїй педагогічній діяльності;
- ознайомитися з досвідом вчителів у навчанні біології в ЗЗСО;
- набути вміння проведення імітаційних уроків різних тем шкільного курсу біології.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	6-й	6-й
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	28 год.	8 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	28 год.	6 год.
Самостійна робота	94 год.	136 год.
Консультації	Поточні консультації проводяться щочетверга з 14.30 до 16 год на платформі ZOOM (Ідентифікатор 836 740 3270, пароль 55555), Viber, Telegram за попередньою домовленістю	

	за телефоном: (097) 528-07-80 (у робочий час).
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1257

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.
ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.
ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

		індивідуального завдання.
ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.
ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.	Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.
ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.
СК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей	Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.
СК15. Здатність застосовувати різноманітні методи, форми і засоби в навчально-виховному процесі	Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.
ПРО2. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси	Лекція, бесіда, групова робота, практичні	Комбінований контроль; тестування;

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

<p>Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.</p>	<p>завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота</p>	<p>виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.</p>
<p>ПР04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.</p>	<p>Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота</p>	<p>Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.</p>
<p>ПР07. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.</p>	<p>Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота</p>	<p>Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.</p>
<p>ПР08. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.</p>	<p>Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота</p>	<p>Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.</p>
<p>ПР28. Застосовувати теоретичні та емпіричні методи педагогічного дослідження у професійній діяльності.</p>	<p>Лекція, бесіда, групова робота, практичні завдання, імітаційні ігри, самостійна домашня робота</p>	<p>Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної домашньої роботи; виконання індивідуального завдання.</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Складові біологічної освіти школярів

Модель процесу навчання біології. Характеристика діяльності учителя біології та учнів. Зміст шкільної біологічної освіти. Міжпредметні зв'язки в навчанні біології. Біологічні поняття. Етапи формування біологічних понять. Специфічність пояснення навчального матеріалу на уроках біології. Методика навчання біології як наука і навчальна дисципліна.

Змістовий модуль 2. Засоби і методи навчання біології

Засоби навчання біології. Визначення та функції методів навчання біології, різноманітність класифікацій. Характеристика традиційних методів навчання біології. Методики з розвитку мислення учнів. Вибір та поєднання методів у викладанні шкільного курсу біології.

Змістовий модуль 3. Інноваційні технології навчання біології

Інтерактивне навчання, його сутність і особливості. Класифікація інноваційних технологій, аналіз їх застосування на уроках біології. Реалізація проектною технології в навчанні біології. Застосування навчальних ресурсів інформаційно-комунікативних технологій.

Змістовий модуль 4. Контроль навчальних досягнень учнів з біології

Цілі і функції контролю учнів з біології. Вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Види і форми контролю. Характеристика методів контролю ЗУН учнів з біології. Правила і техніка контролю та оцінювання успішності навчальної діяльності учнів. Оцінювальна діяльність учителя біології.

Змістовий модуль 5. Сучасний урок біології.

Поняття «форма навчання». Урок як основна організаційна форма навчання біології. Вимоги до сучасного уроку біології. Класифікації уроків біології. Характеристика основних етапів уроку біології. Особливості проведення онлайн-уроків біології.

Змістовий модуль 6. Методика навчання біології в 7-8 класах

Методика проведення перших уроків курсу «Біологія» Зміст і завдання курсу біології 7 класу за модельними навчальними програмами. Методика формування загальнобіологічних понять. Методика вивчення тем курсу біології 7 класу. Засоби і методи навчання матеріалу про тварини. Особливості зоологічних екскурсій. Зміст і завдання курсу біології 8 класу. Методика формування цитологічних, гістологічних, анатомічних, фізіологічних понять на уроках біології в 8 класі. Методика викладання матеріалу про організм людини. Методика проведення узагальнюючих уроків.

Змістовий модуль 7. Методика навчання системної біології в 9 класі

Зміст і завдання курсу біології 9 класу як заключної частини шкільного предмету «Біологія». Методика викладання тем курсу основ системної біології.

Змістовий модуль 8. Система організаційних форм навчання біології. Матеріально-технічна база навчання біології

Екскурсія як обов'язкова форма навчання біології, її функції. Методика організації та проведення біологічної екскурсії. Позаурочна робота з біології. Форми позакласної роботи з біології. Факультативи і курси за вибором.

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

Кабінет як матеріально-технічний засіб навчання біології. Вимоги до використання класу-лабораторії в освітньому процесі. Матеріальне оснащення лабораторного приміщення. Основи організації куточку живої природи.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Лекція 1	Зміст і особливості біологічної освіти в Новій українській школі (НУШ)	2	0,5	щотижня/ /тиждень 1
Практичне заняття 1	Методика викладання біології як наука і навчальна дисципліна	2	0,5	щотижня/ /тиждень 1
Практичне заняття 2	Методики розвитку мислення учнів у навчанні біології	2	0,5	щотижня/ /тиждень 2
Самостійна робота	Методика навчання біології як наука і навчальна дисципліна. Модель процесу навчання біології. Характеристика діяльності учителя біології та учнів. Зміст шкільної біологічної освіти. МПЗ в навчанні біології. Біологічні поняття. Етапи формування біологічних понять. Специфічність пояснення навчального матеріалу на уроках біології.	10	17	щотижня/ /тиждень 1-2
Лекція 2	Засоби і методи навчання біології та їх взаємозв'язок	2	0,5	щотижня/ /тиждень 2
Практичне заняття 3	Засоби і методи навчання біології. Експеримент як специфічний метод навчання біології	2	0,5	щотижня/ /тиждень 3
Самостійна робота	Засоби навчання біології. Визначення та функції методів навчання біології, різноманітність класифікацій. Характеристика традиційних методів навчання біології. Методики з розвитку мислення учнів. Вибір та поєднання методів у викладанні шкільного курсу біології	9	17	щотижня/ /тиждень 2-3
Лекція 3	Інноваційні технології навчання біології	2	0,5	щотижня/ /тиждень 3
Практичне заняття 4	Інтерактивне навчання біології	2	0,5	щотижня/ /тиждень 4
Самостійна робота	Інтерактивне навчання, його сутність і особливості. Класифікація інноваційних технологій, аналіз їх застосування на	11	17	щотижня/ /тиждень 3-4

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

	уроках біології. Реалізація проектної технології в навчанні біології. Застосування навчальних ресурсів ІКТ			
Лекція 4	Контроль навчальної діяльності учнів з біології	2	0,5	щотижня/ /тиждень 4
Практичне заняття 5	Контроль навчальних досягнень учнів з біології	2	0,5	щотижня/ /тиждень 5
Самостійна робота	Цілі і функції контролю учнів з біології. Вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Види і форми контролю. Формувальне оцінювання. Характеристика методів контролю ЗУН учнів з біології. Оцінювальна діяльність учителя біології.	15	17	щотижня/ /тиждень 4-5
Лекція 5	Форми навчання. Урок біології в НУШ	2	0,5	щотижня/ /тиждень 5
Практичне заняття 6	Особливості сучасного уроку біології. Планування навчальної діяльності вчителя біології	2	0,5	щотижня/ /тиждень 6
Самостійна робота	Поняття «форма навчання». Урок як основна організаційна форма навчання біології. Вимоги до сучасного уроку біології. Класифікації уроків біології. Характеристика основних етапів уроку біології. Особливості проведення онлайн-уроків біології	5	17	щотижня/ /тиждень 5-6
Лекція 6	Методика навчання біології в 7 класі	4	1	щотижня/ /тиждень 6-7
Практичне заняття 7	Методика навчання перших уроків біології. Проведення імітаційної гри «Урок біології в 6 класі»	2	0,5	щотижня/ /тиждень 7
Практичне заняття 8	Методика викладання матеріалу про різноманітність рослин і грибів. Проведення імітаційної гри «Урок біології в 7 класі»	2	–	щотижня/ /тиждень 8
Практичне заняття 9	Методичні підходи до вивчення різноманітності тварин. Проведення імітаційної гри «Урок біології в 7 класі»	2	0,5	щотижня/ /тиждень 9
Практичне заняття 10	Методика викладання процесів життєдіяльності і поведінки тварин. Проведення імітаційної гри «Урок біології» в 7 кл.	2	–	щотижня/ /тиждень 10
Самостійна робота	Методика проведення перших уроків курсу «Біологія» Зміст і завдання курсу біології 7 класу за модельними навчальними програмами. Методика формування загальнобіологічних понять. Методика вивчення тем курсу біології 7 класу. Засоби і методи навчання матеріалу про	13	17	щотижня/ /тиждень 7-10

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

	тварини. Особливості зоологічних екскурсій. Методика проведення узагальнюючих уроків			
Лекція 7	Методичні особливості викладання матеріалу про організм людини	2	0,5	щотижня/ /тиждень 8
Практичне заняття 11	Методичні особливості викладання організму людини. Проведення імітаційної гри «Урок біології» в 8 кл.	2	1	щотижня/ /тиждень 11
Практичне заняття 12	Методика викладання матеріалу про нервову систему та розвиток людини. Проведення імітаційної гри «Урок біології» в 8 класі	2	–	щотижня/ /тиждень 12
Самостійна робота	Зміст і завдання курсу біології 8 класу. Методика формування цитологічних, гістологічних, анатомічних, фізіологічних понять на уроках біології в 8 класі. Методика викладання матеріалу про організм людини.	7	10	щотижня/ /тиждень 8-12
Лекція 8	Методика вивчення системної біології в 9 класі	4	0,5	щотижня/ /тиждень 9-10
Практичне заняття 13	Методика проведення уроків про клітинний рівень організації життя. Проведення імітаційної гри «Урок біології» в 9 кл.	2	1	щотижня/ /тиждень 13
Практичне заняття 14	Методика навчання біології в 9 класі. Проведення імітаційної гри «Урок біології» в 9 кл.	2	–	щотижня/ /тиждень 14
Самостійна робота	Зміст і завдання курсу біології 9 класу як заключної частини шкільного предмету «Біологія». Методика викладання тем курсу основ системної біології	7	17	щотижня/ /тиждень 9-14
Лекція 9	Екскурсія як обов'язкова організаційна форма навчання біології	2	0,5	щотижня/ /тиждень 11
Лекція 10	Система організаційних форм навчання біології	4	0,5	щотижня/ /тиждень 12-13
Лекція 11	Матеріально-технічна база навчання біології	2	0,5	щотижня/ /тиждень 14
Самостійна робота	Екскурсія як обов'язкова форма навчання біології. Методика проведення біологічної екскурсії. Позаурочна робота з біології. Форми позакласної роботи з біології. Факультативи і курси за вибором. Кабінет як матеріально-технічний засіб навчання біології. Вимоги до використання класу-лабораторії в освітньому процесі. Матеріальне оснащення лабораторного приміщення. Основи організації куточку живої природи	17	17	щотижня/ /тиждень 11-14

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття № 1	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	2
Практичне заняття № 2	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	2

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

Тестовий контроль № 1	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	2
Практичне заняття № 3	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін –до наступного практичного заняття	2
Практичне заняття № 4	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін –до наступного практичного заняття	2
Практичне заняття № 5	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні	2

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

	теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами		теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	
Тестовий контроль № 2	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	2
Практичне заняття № 6	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	2
Тестовий контроль № 3	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	2
Практичне	<i>Теоретичні:</i>	Розміщено в	Студент/студентка	2

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

<p>заняття № 7</p>	<p>опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами</p>	<p>СЕЗН ЗНУ</p>	<p>приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – <i>0,2 бали.</i> Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – <i>1 бал.</i> Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – <i>0,8 бали.</i> Студент/студентка не виконав (ла) завдання – <i>0 балів.</i> Термін – до наступного практичного заняття</p>	
<p>Атестаційна контрольна робота № 1</p>	<p>Контрольна робота виконується студентом за індивідуальним варіантом у позанавчальний час протягом тижня.</p>	<p>Кожна робота складається з 3- х практичних завдань</p>	<p>9-7 балів – студент/студентка самостійно виконує не менше 90% завдань; письмова робота оформлена акуратно та у відповідності до вимог; 6-3 балів – студент/студентка самостійно виконує не менше 50% завдань; 2-1 бал – студент/студентка самостійно виконує близько 10% завдань</p>	<p style="text-align: center;">9</p>
<p>Практичне заняття № 8</p>	<p><i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами</p>	<p>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</p>	<p>Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – <i>0,2 бали.</i> Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – <i>1 бал.</i> Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи</p>	<p style="text-align: center;">2</p>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

			повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	
Практичне заняття № 9	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	2
Практичне заняття № 10	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	2
Практичне	<i>Теоретичні:</i> опитування,	Розміщено в	Студент/студентка	2

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

заняття № 11	обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	СЕЗН ЗНУ	приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	
Практичне заняття № 12	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	2
Тестовий контроль № 4	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	2
Практичне заняття № 13	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на	2

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

	усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами		занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	
Практичне заняття № 14	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – 0,8 бали. Студент/студентка не виконав (ла) завдання – 0 балів. Термін – до наступного практичного заняття	2
Тестовий контроль № 5	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	2
Практичне заняття № 15	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 0,2 бали. Студент/студентка виконав (ла) всі	2

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

	роботи <i>Самостійна домашня робота:</i> виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами		навчальні завдання на занятті повно і правильно – <i>1 бал.</i> Студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – <i>0,8 бали.</i> Студент/студентка не виконав (ла) завдання – <i>0 балів.</i> Термін – до наступного практичного заняття	
Тестовий контроль № 6	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	2
Атестаційна контрольна робота № 2	Контрольна робота виконується студентом за індивідуальним варіантом у позанавчальний час протягом тижня.	Кожна робота складається з 3-х практичних завдань	9-7 балів – студент/студентка самостійно виконує не менше 90% завдань; письмова робота оформлена акуратно та у відповідності до вимог; 6-3 балів – студент/студентка самостійно виконує не менше 50% завдань; 2-1 бал – студент/студентка самостійно виконує близько 10% завдань	9
Усього за поточний контроль	23			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретичне завдання	Питання для підготовки розміщено в СЕЗН ЗНУ	Підсумкове онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ з 15 ситуативних завдань з однією правильною відповіддю	15
	Практичне завдання	Фрагмент плану-конспекту уроку хімії, що демонструє практичні	5-4 бали – студент/студентка демонструє вільне володіння фаховими знаннями, методикою	5

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

		<p>навички організації навчально-пізнавальної діяльності учнів</p>	<p>організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; 3-2 бали – студент/студентка демонструє часткове володіння фаховими знаннями, методикою організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; 1 бал – студент/студентка має значні прогалини в методиці організації навчально-пізнавальної діяльності учнів</p>	
	Індивідуальне практичне завдання	<p>Індивідуальне практичне завдання узагальнює набуті студентами біологічні, психолого-педагогічні, науково-методичні знання та уміння. Студенти за власним бажанням обирають один із двох способів виконання індивідуального завдання. Для першого способу – студенти повинні написати розгорнутий план-конспект одного уроку біології 7-9 кл., в якому реалізують визначений</p>	<p>Критерії оцінки розміщено в СЕЗН ЗНУ</p>	20

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

		компонент тієї чи іншої педагогічної технології. Для студентів, які під час проведення імітаційної гри «Урок біології» на практичному занятті, виконували роль «учителя» цей досвід зараховується в якості <i>другого способу</i> виконання ПЗ за умови відповідного оформлення плану-конспекту проведеного уроку		
Усього за підсумковий контроль	3			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Грицай Н.Б. Методика підготовки і проведення екскурсії з біології: навчально-методичний посібник. Рівне: О. Зень, 2016. 232 с.
2. Загальна методика навчання біології : навч. посібник / за ред. І.В.Мороза. Київ: Либідь, 2006. 529 с.

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

3. Куруц Н.В., Гасинець Я.С., Вакерич М.М. Методика навчання біології. Конспект лекцій: навчальний посібник. Ужгород: вид-во «ФОП Сабов А.М.», 2024. 137 с
4. Мариненко Л.В., Задорожний К.М. Біологія. 8 клас : навчально-методичний посібник. Харків, 2017. 128 с.
5. Мороз І.В., Гончар О.Д., Буяло Т.Є. Методика навчання біології : практикум для студ. вищих навч. закладів біол. спеціал. за ред. І.В.Мороза. Київ, 2005. 90 с.
6. Методика навчання біології : навчальний посібник. укладач: Дяченко-Богун М.М. Полтава: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, 2023. 145 с.
7. Методика навчання біології: навч. посіб. / уклад. О.І. Турлай. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2009. 100с.
8. Методика викладання біологічних дисциплін у профільній школі: навчальний посібник / Н.В. Куруц, О.І. Карбованець, Я.С. Гасинець, Г.М. Коваль, М.В. Кривцова. – Ужгород: УжНУ, 2023. 218 с.
9. Методика навчання біології та природознавства: практикум для студ. вищ. пед. навч. закл. біол. спец. / за ред. І.В. Мороза. Київ : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2010. 143с.
10. Перетятко В. В. Формування прийомів комплексного використання засобів наочності в підготовці вчителів біології та основ здоров'я. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки.* 2023. № 208. С. 202-206. URL: DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-208-202-206.
11. Перетятко В. В., Апухтіна А. А. Використання «перевернутого навчання» в освітньому процесі. Сучасні проблеми біології, екології та хімії: Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції Запоріжжя: Поліграфічний центр «СоруArt», 2024. С. 263-265.
12. Перетятко В. В., Новосад Н. В. Наступність практичної підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки.* 2023. № Випуск 210. С. 151-156.
13. Перетятко В.В. Деякі аспекти формування професійної компетентності у майбутніх учителів біології *Педагогічна освіта: теорія і практика. Збірник наукових праць* . 2018. Т. Ч. 1. № Вип. 24 (1-2018). С. 335-340.
14. Перетятко В.В. Методика викладання біології: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Біологія» освітньо-професійної програми «Біологія». Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 143 с.
15. Перетятко В.В. Методика викладання біології: навчально-методичний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Біологія». Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 98 с
16. Позакласні біологічні заходи / упоряд. Задорожний К.М. Харків, 2010. 127 с.
17. Розвиток інтелекту та пізнавальної діяльності на уроках біології / уклад. Задорожний К.М. Харків, 2009. 110 с.
18. Технологія навчання біології : навчальний посібник / укл.: Турай О.І., Русняк Т.М. Чернівці, 2005. 112 с.
19. Уварова І.О. Біологія. 9 клас : розробки уроків до підручника К.М. Задорожнього. Харків, 2018. 128 с.

Інформаційні джерела:

1. Освітній проект «На Урок». URL : <https://naurok.com.ua/>
2. Освітня платформа «Освіторія». URL : <http://osvitoria.org/>
3. Сторінка в СЕЗН ЗНУ. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1257>
4. Система Інтерактивний урок. URL: <http://lessons.com.ua>
5. Український біологічний сайт. URL: <http://biology.org.ua>
6. Учительська світлиця. Сайт для сучасного вчителя. URL: <http://uchitelska.at.ua>.

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)
7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за запитаннями і демонстрації виконаних завдань аудиторної та позааудиторної роботи визначеними планом заняття в робочому зошиті. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від студентів відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Індивідуальне практичне завдання – план-конспект уроку хімії особливо суворо перевірятимуться на предмет запозичень із методичних розробок учителів хімії. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час занять дозволяється виключно у навчальних цілях: опрацювання тексту лекційного матеріалу, опрацювання плану і навчальних завдань практичного заняття, ознайомлення з додатковою інформацією на сторінці навчальної дисципліни СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, довідкової інформації тощо). Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Всі робочі оголошення розмішуватимуться в Moodle та можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу viktoriyaperetyatko@np.znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті»:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznachennya_rezultat_v_navchannya_otrimanikh_u_neformal_n_j_osv_t.pdf

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<http://surl.li/afeagu>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення

конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
(Методика викладання біології)

інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>